

**פרשת בהר
ול"ג בעומר**
התשע"ה
גיליון: 144 שנה ג'
**שבת שלום
ומבורך!**

אשכול יוסף

חידושים נפלאים ועונג שבת כפרשת השבוע

מאת הצב"י רבי יוסף חי סימן טוב שליט"א מוה"ס "כרם יוסף"
ראש ישיבת המותמידים "אור התורה" ליומי דפגרא לצעירים מצטיינים ירושלים ת"ו

בכרכת תורן ורבנן הגאונים ארזי הלכנון רבותינו ראשי הישיבות
הגאון הגדול מוה"ר משה צדקה שליט"א ר"י "פורת יוסף", הגאון הגדול מוה"ר TIT
הגאון הגדול מוה"ר כהן שליט"א ר"י "תברון"

בשורת משמחת

**בשבח והודיה להשי"ת הננו לכשרכם
כי לאחר שני עשורים של קיומה ושגשוגה
של ישיבת המתמידים, נקיים בעז"ה תפילות
שבת באווירה מרוממת ועילאית בהיכל
בית מדרשנו המפואר "צופיוף – הלכים"
רח' שלמה מוסיוף 13, שוק הבוכרים, י-ם**

**תפילת מנחה ערב שבת
השבוע עש"ק "בהר" בשעה 6:00
אח"כ קבלת שבת, ד"ת וערבית
(החל משבוע הבא תפילת מנחה ערב שבת
יהיה בקביעות בשעה 7:00 בדיוק).**

**תפילת שחרית של שבת
בשעה 8:00 בדיוק.
קריאת תורה בעריבות מופלאה
ודקדוק רב מפ"ת ח"ח חשוב ונודע שליט"א**

**תפילת מנחה של שבת
בשעה 3:15**

קבלת שבת מתוך תורה

**החל משבוע הבא עש"ק "בחוקותי"
יפתח שיעור חדש בבית מדרשנו**

**בכל ערב שבת מהשעה 6:00 עד 7:00
שיעור נפלא בגמרא כשפה ברורה ונעימה
נתחיל בל"ג מסכת "מכות" כסדר, בכל שבוע דף לערך,
ובלימוד זה בצוותא נסיים בעז"ה במשך הזמן מסכתות
הרבה. לאחר השיעור תפילת מנחה קבלת שבת וערבית
הציבור הקדוש מוזמן!**

היאך ברח רשב"י תחילה לבית המדרש והלא זה המקום הראשון שבו יחפשוהו הרומיים?

יל"ע היאך מתחילה ברח רשב"י לבית המדרש וכי יועיל לו מקום זה למסתור,
אטו לא ידעו הרומיים שרשב"י שכל מעייניו בתורה וכל ימיו בבהמ"ד אפשר
שנחבא שם? ויש מי שתירץ שלא היה עולה בדעת הרומיים שבעת שרשב"י
נתון תחת גזר דין מוות יהיה יכול לעסוק בתורה. אך לענ"ד אי אפשר לומר כן
על התנא רשב"י, שהלא מצינו לתנאים ואמוראים שעסקו בתורה ואף הקהילו
קהילות רבים בשעת שמד וגזירת מוות, כרבי עקיבא רבו של רשב"י ור' חנינה
בן תרדיון. ואף כשרדפה המלכות אחרי רבה בר נחמני להורגו, מצינו שעלה
על עץ והיה שונה במס' טהרות ויצאה נשמתו בטוהר. [ועיין בכרם יוסף חכמה
ומוסר עמ' קפ"ט].

ואמרת ליישב בס"ד שהיה פשוט לרשב"י שכל זמן שישתתר בבהמ"ד ויעסוק
שם שבתורה יהיו דברי התורה מגנים בעדם, ולא יוכלו להצר ולהזיק להם, ובית
המדרש יחשב לו כעיר מקלט, וכבר ידעת שבשעה שהאדם עוסק בתורה אין
מלאך המות יכול לו, ואין כל בריה יכולה להזיק לו, כמו שמצינו גבי דוד המלך
במסכת שבת (לא): שכיון שאמר לו הקב"ה שבשבת ימות, היה כל השבת
יושב ועוסק בתורה ללא הפסק, ולא יכול היה מלאך המות ליטול את נשמתו,
וכתב שם המוה"ר"ץ חיות: "מצינו בש"ס דבשעה שאדם עוסק בתורה לא יוכל
לפגוע בו מקרה רעה, דלעולם לא אירע ענין רע לצדיקים בשעה שהיו דבוקים
ומתעסקים בעבודתו יתברך". וע"ע עירובין (כו.) ובירושלמי (מו"ק פ"ג ה"ה).

אך על כל פנים כיון שמוטל על האדם לעשות השתדלות לכן סבר רשב"י
שיועיל לו כל זה דווקא באופן שעל פי הטבע לא ידעו בבירור היכן נמצאים,
שאז זכות התורה תגן בעדם ובודאי ינצלו, אבל אם אשת רשב"י תגלה להם ועל
פי הטבע ידעו בקלות היכן הם נמצאים, כבר יהיו בגדר נמצאים במקום סכנה,
שאסור לסמוך על הנס ומחוייבים לברוח, לכן ברחו. [ובמס' מכות (י): א"ר
יוחנן מנין לדברי תורה שהן קולטין שנא' (דברים ד') "את בצר במדבר" וגוי
וכתיב בתריה "וזאת התורה", ומוקמינן בעידנא דעסיק בה, ואיבעית אימא
קולטין רק ממלאך המוות].

ובפשטות י"ל שבזמנם בית המדרש היה במקום מסתור, שוב מצאתי בחידושי
פרשת מרדכי על העין יעקב שכתב שבימי רשב"י היתה גזרה שלא ללמוד
תורה כדמוכח בר"ה (יט.) ובמעילה (יז.) והיה מקום בהמ"ד במקום סתר ונחבא
שם, והיה חושש דלמא כשיצערו לאשתו תגלה אותו ועי"ז יתגלה גם מקום
בהמ"ד ויחבל את כולו, על כן הלך להתחבא במערה ודעתו היתה דאשתו תביא
להם שם לחם ומים, ואם יצערה ותגלה אותו לא יחובל לאחרים בשבילו,
וכשנעשה לו נס בחרוב ועין המים לא הודיע לאשתו מקום מושבו.

(מתוך "אשכול יוסף" על המועדים, כת"י)

העיר תלמידי המפואר הבה"ח אוהביה שרעבי הי"ו היאך היה רבי אלעזר ברבי שמעון שורף וממית אחרי שאביו רבי רשב"י חוזר ומתקן, והלא שנינו במסכת קידושין (לא): שחלק מחיוב מורא שמחוייב בו הבן שלא יסתור דברי אביו, ואם חוזר הבן ועושה בפועל מעשה היפך דעת אביו אין לך סותר דבריו גדול מזה?.

ויש להוסיף עוד שהלא ר"א היה תלמיד של אביו רשב"י, וכבר כתב רבינו הרמב"ם (פ"ה מהל' ת"ת ה"א) כשם שאדם מצווה בכבוד אביו ויראתו כך חייב בכבוד רבו ויראתו יתר מאביו, שאביו מביאו לחיי העוה"ז ורבו שלמדו חכמה מביאו לחיי העוה"ב וכו'. לפיכך אמרו כל החולק על רבו כחולק על השכינה שנא' "בהצותם על ה'". ועוד איתא במסכת ברכות (לא): שהמורה הלכה בפני רבו חייב מיתה, וכן פסק הרמב"ם (שם בהל' ת"ת פ"ה). ואין לך הוראה גדולה ממה שהיה רבי אלעזר עושה מעשה ושורף בפניו?

ויש לומר על פי מה שכתב הרמב"ם (שם בסמוך, פ"ה מהל' ת"ת ה"ג) שכדי להפריש מן האיסור אפילו בפני רבו מותר להורות, כגון שראה אדם עושה דבר האסור מפני שלא ידע באיסורו או מפני רשעו יש לו להפרישו ולומר לו דבר זה אסור ואפילו בפני רבו ואע"פ שלא נתן לו רבו רשות, שכל מקום שיש חילול השם אין חולקין כבוד לרב, כמה דברים אמורים בדבר שנקרה מקרה אבל לקבוע עצמו להוראה ולישב ולהורות לכל שואל אפילו הוא בסוף העולם ורבו בסוף העולם אסור לו להורות עד שימות רבו אלא אם כן נטל רשות מרבו. ואשר על כן יש לומר שכיון שר"א סבר שאותם אנשים שמניחים חיי עולם ועוסקים בחיי שעה מחוייבים בכך מיתה, או שריפת ממונם כדי להפרישם מן איסור ביטול תורה, וכן לשנות את תפיסת עולמם, לכך היה זה לדעתו בכלל כל מקום שיש חילול השם אין חולקין כבוד לרב כדי להפרישם מן האיסור.

ועוד יש לומר שר"א לא חלק בזה על רשב"י, כי גם רשב"י סבר שמעיקר הדין כך ראוי היה לנהוג, וכמו שגם הוא נהג כן מתחילה כשיצא בפעם הראשונה מהמערה, אלא שראה שאין העולם יכול לסבול מידת הדין וצריך להנהיגו במידת רחמים, אבל עכ"פ לעיקר דינא הסכים גם הוא שר"א עושה כראוי.

יש להבין למה אשת רשב"י היתה מביאה להם רק לחם ומים לבית המדרש, כמבואר בגמ' שבת דף ל"ג, ולא הביאה להם מאכלים משובחים? ואפשר שמפני שהיו בבהמ"ד היו מחמירים שלא להרבות בו באכילה ושתיה, למרות שלת"ח ותלמידיהם מותר כמבואר במסכת מגילה (כח:).

ועוד אפשר שהתנא האלקי רשב"י שכל עניני ותאוות העולם הזה היו אצלו הבל הבלים, ולא הרגיש טעם ומתיקות אלא בתורה הקדושה, ממילא היו כל המאכלים שווים אצל רשב"י ובנו ר"א בטעמם ובמראהו, ולכן לא הוצרכה להביא להם מאכלים אחרים, ומטעם זה גם נעשה להם נס במערה שנברא להם מעיין מים וחרובים.

ובקונטרס עיר וקדיש לידידי הרה"ג מכאל שמואל רביע שליט"א פירש שרשב"י היה חפץ במים ולחם דווקא, כדי שיהיה בבחינת עני חשוב כמת ועל ידי כך תתבטל מעליו גזירת ההריגה מן השמים.

יש להתבונן שלא מצינו שרשב"י ורבי אלעזר התפללו להקב"ה שימית את הקיסר כל אותם השנים?

ויש מי שתירץ שלא רצו לעבור על מאמרם באבות (פ"ג מ"ב) רבי חנינא סגן הכהנים אומר הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאלמלא מוראה איש את רעהו חיים בלעו, ועל כן לא התפללו שהקיסר ימות. אך לא נראה לי פירוש זה כ"כ, דלא מיירי במלכות הרודפת אחר גדולי ישראל להורגם.

ובקונטרס עיר וקדיש תירץ שלא רצה רשב"י להתערב בהנהגת השי"ת ומאחר שהקב"ה גזר עליהם לברוח למערה אין להם ללכת אלא בתמימות. ויל"ע בזה דא"כ בכל דבר נאמר כן, ואדרבה קי"ל להיפך דהקב"ה מתאוה לתפילתן של צדיקים.

ועוד תירץ שרשב"י חפץ היה לעסוק בתורה במערה, כי בשהותו בבהמ"ד היו החכמים שואלים אותו חבילות של קושיות.

ול"י נראה לתרץ שסוף סוף כיון שאותו קיסר נתן לישראל שיעסקו בתורה, כמו שאנו מוצאים שאדרבה גזר שר' יהודה בר עלאי כל מקום שירביץ תורה יהיה ראש המדברים, וידוע שבזמן רשב"י היתה תקופת שמד, לכן כיון שנתן רשות לר' יהודה בר עלאי להרביץ תורה לא התפלל עליו שימות.

ויותר נראה לי שכיון שאפילו לשלושה תפילות בכל יום לא היו מפסיקים מפני שהיתה תורתם אומנותם, כמו שדקדקו התוספות בשבת (יא). שרק לקריאת שמע היו מפסיקים, נמצא שלא היו מפסיקים מעסק לימוד התורה אפילו לרגע אחד, ושלוש תפילות לא היו מתפללים, א"כ היאך ירשו לעצמם לבוא להתפלל על הנאתם, ואפשר עוד דאם באו להתפלל על זה יתחייבו להתפלל ג' תפילות ביום דשוב אינם פטורים מן התפילה.

ברכות מזליפות לידידנו היקר והחשוב ר' דורון איילון הי"ו ימלא הקב"ה משאלות ליבו ולב ב"ב לטובה ולברכה, וירונו נחת מכל יוצ"ח מותן אושר ועושר וכל טוב!

עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר גיליון "אשכול יוסף" במהדורת הנוייל מופץ לאלפי המנויים מגידי שיעורים, ת"ח ואחינו בית ישראל בכל אתר ואתר, נדבבת ידידנו איש חיל רב פעלים חכו ממותקים וכולו מחמדים, חבר נשיאות ישיבתנו רבי יוסף ישי שליט"א לברכה והצלחה לו ולכל בני ביתו, ויה"ר שיזכו לרווח רוב נחת מכל יוצ"ח מותן אושר ועושר

מועדי הזמנים בישיבת המתמידים
בהמ"ד המפואר "צופיוף - חלבים"
יום שישי: משעה 1:30 ועד 3:15
עש"ק: שיעור חדש מ' 6:00 עד 7:00
שב"ק: משעה 1:30 ועד 3:15
אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו

תשית לראשו עטרת פז
ברכות מזליפות ומזל טוב להבה"ח ישראל אודי אלג'רבלי שיחי' בן שולמית ואשר אלג'רבלי שיחי' לרגל זכייתו בתואר סגן התנ"ך העולמי וצירור ברכות לדוד היקר ידיד ישיבתנו חמדת הלבבות ר' מכאל אלג'רבלי הי"ו יזכו כל בית ישראל ליהנות מאורו הטוב